

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

ב"ד צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
 The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת מצורע

אור

העבירה הכי המורה בתורה:

ויקרא פרק יג (ב) אדם פרייהיה בעור-בשרו שאת אויפפחת או בהרת והיה בעור-בשרו לנגע צרעת והובא אליההרן הכהן או אליאחד מבניו הכהנים: פרק יד פסוק (ב) זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא אליהכהן: (ד) וצוה הכהן ולקח למטהר שתיצפרים חיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב: (ה) וצוה הכהן ושחט אתהצפור האחת אליבליהרש עלימים חיים: (ו) אתהצפור החיה יקח אתה ועץ ארז ושני תולעת ותלעת ואתהאזב וטבל אותם ואת הצפור החיה בדם הצפור השחטה על המים החיים: (ז) והזה על המטהר מזהצרעת שבע פעמים וטהרו ושלה אתהצפור החיה עליפני השדה: (ט) והיה ביום השביעי יגלה את כל שעריו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עינו ואת כל שעריו יגלה וכבס את בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר: (מה) והצרוע אשרבו הנגע בגדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע ועלשפם ועטה וטמא טמא יקרא: (מו) פלי ימי אשר הנגע בו וטמא טמא הוא בדר יושב מחוץ למחנה מושבו:

שאלות:

א עלינו להבין מדוע יש במצורע שלושה דברים משונים שהתורה מחמירה בו הצריכים הבנה, הרי ידוע כי צבע לבן מסמל את החסד ואת המהרה כדכתיב ישעיהו פרק א (יח) לכו נא ונזכחה יאמר יקוק אם יהיו חטאיכם פשנים בשלג ילפינו אם יאדימו כתולע בצמר יהיו: וכעין לשון של זהורית ביו"כ שסימן הכפרה שנהפכת ללבן, ואילו כאן כל הנגעים בצבע לבן שאחד יותר לבן מחברו וכולן סימני טומאה? **ב** עוד שואלים חז"ל מדוע השתנה קרבן המצורע שמביא שני צפורים מה הדבר קשור לחטאו? **ג** עוד עלינו להבין מדוע ציפור אחת שוחטים ואחת משלחים? **ד** ועוד מדוע טובלים את הציפור החיה בדם השחומה לפני ששולחים אותה? **ה** עוד יש להבין מהרת המצורע שהתורה מצריכה אותו לגלה כל שיער גופו עדי הופכו לחתיכת בשר ללא שום שיער כתינוק, ונתאר לעצמנו שהוא עם זקן ויש לו הדרת פנים נאלץ לאחר שדיבר לשון הרע לצאת מחוץ למחנה וטמא טמא יקרא שלא יתקרבו אליו ולאחר מכן כאשר יטהר ויהיה מגולה לא יוכל לצאת מרוב בושה שישאל מה קרא לו וכיצד יוכל לחזור למעמדו? **ו** עוד צריך להבין מדוע עונשו לשבת בדד מחוץ למחנה וטמא טמא יקרא?

חופש הדיבור לעומת החופש לחיות:

לצערנו בדורנו הושרש הדמוקרטיה וחופש הדיבור כאליל מקודש שאין לפגוע בו, ועל הבסיס הזה מתקיימת התקשורת והעיתונות בשם המושג המקודש זכות חופש הדיבור, וכל המעלה ומפיץ פרשיה חדשה על איזה אדם הרי הוא הדבר הכי מעניין ואף הריטינג שלו גבוה ועולה בסולם ריכטר המכירות שלו, ועד כמה שמחודדת לשונו כחרבות הרי זה משובח, וכמאמר דוד המלך בתהלים פרק סד (ד) אשר שנגנו כחרב לשונם דרכו חצם דבר מר: וכן בתהלים פרק קמ (ד) שנגנו לשונם כמונחש חמת עכשויב תחת שפתיהם מלה: ואף הנביא ירמיהו פרק ט (ז) חץ שקוים לשונם מרמה דבר בפיו שלום אתירעהו ידבר, ויבקרבו ישנים ארבו: למרות שאין ספק כי ממיטים חורבן ואסון על אותה משפחה, אך בשם הפרה הקדושה של חופש הדיבור והביטוי וזכות הדיבור לדעת הכל נעשה היתר לשפוך דמם של רבים, האם זו הדרך לבנות חברה מתוקנת, אולם התשובה לכך כי תורתנו הקדושה תורה אמת ותורה מהשמים היא המנחילה לנו דרך החיים המתוקנים, לזאת באה התורה הקדושה ללמדנו שהזכות האדם לדעת לנצור לשונו גם מהאמת ובלבד שלא יגרום לשנאת אחים ולפירוד הלבבות, כי הפרה הקדושה בהשקפת תורה היא אחדות העם וריכוזי האהבה בניהם ואין המטרה מקדשת את האמצעים, עד כדי כך שחז"ל מבארים לנו את גודל חומרת המדבר לה"ר שהיא עבירה היותר המורה מכל העבירות כאשר נבאר ועונשה גדול מנשוא. כי גדולת האדם נמדדת ביכולת שליטה ולהציב גבולות על לשונו, וכל שבהו ויתרונו של האדם מן הבהמה בזה שהוא המדבר, כי בזה מאפשרים לקיים חיי חברה תקינה ואוהבת ואוהדת שזו הדמוקרטיה לחיות, אין בדברנו להמעיט או להתעלם מעבירות ציבוריות שנעשות וצריכים טיפול, אך הדרך והצורה היא הבעיה, מדוע הדבר צריך להיות עוד בטרם נוצר קטלני וממיט חורבן שאין לו אח וריעי, ובפרט שעל פי הרוב הרעש התקשורתי אינו תואם כלל למציאות וההר הוליד עכבר לאחר שמתברר האמת אך את הנזק כבר עשו, גם מה אשמים כל בני משפחה אשר מכפישים את שמו על לא עוול, אך לו היית דעת תורה קובעת היה הדבר נעשה בסתר ובחיסיון מוחלט מפני שמירת כבוד האדם שלא יהיה שום נזק, ועדים אנו בתקופתנו לכל מי שניגש לכל תפקיד ציבורי תיכף ומיד מהפשים כל משפט או תמונה או מאמר שיכול להכפיש את שמו האם לזה יחשב לחברה תקינה, ובפרט בעידן הטכנולוגיה המתפתחת שיש מנצלים אותה לרעה ומכלה כל חלקה טובה שניתן לכל אדם להעלות את כל אשר רוצה להקיא בציבור ומיד הדבר נפוץ בכל העולם עדי שהדבר איבד כל פורפורציה וחוסר שליטה ופוגע ברבים והוכפל הנזק אלפי פעמים כי מה שפעם היה הרכיל צריך לשוטט רגליו ובקושי היה מניע לכמה אנשים היום בהינף יד ברגע כמימריה מפיץ ומרכל לאלפים ורכבות רח"ל.

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Elad – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מעשה עם החפץ חיים:

ובכדי להמחיש עד כמה דיבור אפילו קטן יכול לגרום לפירוד ושנאה ראיתי בספר שאל אביך ויגדך חלק ב' עמוד מה: מעשה מהחפץ חיים זיע"א פעם יצאו החפץ חיים זיע"א ואדם גדול נוסף הצטרף לנסיעה ארוכה בענין דחוף של מצוה בהגיעם שמו מיד פניהם לאכסניה אצל שולחנה של בעלת בית יראת שמים שהידורי הכשרות אצלה ענו על הדרישות המיוחדות של החפץ חיים וחבירו למסע, ישבו שניהם וסעדו נפשם בתבשיל שהוגש להם, בתוך סעודתם נכנסה בעלת הבית ושאלה אותם האם האוכל ערב להיכם, החפץ חיים ענה מיד האוכל טוב מאד, ואילו אותו חבר למסע אמר כן האוכל טוב למדי אם כי חסר היה קצת מלח, כשאך יצאה בעלת הבית מהחדר תפס החפץ חיים בידיו את זקנו וראשו ואנחת שבר בקעה מגורו באומרו אוי ואבוי כל ימי נזהרתי מלדבר ולשמוע לשון הרע ועתה נכשלתי פה ממש ששמעתי וקיבלתי לשון הרע, ואני מתחרט כבר על שנשמעתי אתכם ובודאי לא היתה מצוה בנסיעתי אתכם, כשראה אותו אדם גדול כיצד התעמף החפץ חיים ביגון נאחו חרדה ותדהמה, אך גם תמה תמיהה מסויימת מה לו כי נזעק ונסער כל כך, ואולם מכיון שבחפץ חיים מדובר פתח ושאל מה כבר אמרתי רבי ישראל מאיר איזו לשון הרע היתה פה, ענהו החפץ חיים כלום אין לשון הרע במה שאמרתם לבעלת הבית שהתבשיל חסר קצת מלח, הן לא היא שבישלה את האוכל כי אם המבשלת שהיא מעסיקה וזו אשה אלמנה, ומיד כששמעה את הטענה מפיכם על המלח הלכה למטבח ופתחה במענות על המבשלת המסכנה למה לא שמת מלח בתבשיל, והמבשלת ענתה כמובן כי כן שמה מלח, ואז כבר הרעימה בעלת הבית את קולה וגערה בה באומרה הלא הרבנים הסועדים אומרים שלא שמת מלח וכיצד זה את אומרת אחרת, וצועקת עליה שהיא שקרנית שכן אם הרבנים אומרים שהאוכל חסר מלח בודאי שהיא משקרת, והמבשלת התכעסה ואמרה ברוגז במוחה אני ששמתי מלח בתבשיל, וכשומעה כך אמרה לה בעלת הבית אם את כה מעיזה פנים לומר על הרבנים שהם שקרנים הרי את מפוטרת ממשרתך ואיני רוצה כך יותר כמבשלת, חבירו למסע של החפץ חיים שכאמור אדם גדול היה יושב ושומע בהקשבה מרובה את דברי החפץ חיים ופליאתו גוברת מרגע לרגע על דמיונו המופלג מנין לו כל זה איך הוא בונה מדיבור כל כך פשוט מגדלים באוויר, וכגבור פליאתו אומר לרבי ישראל מאיר הנכם מגזימים, עונה לו החפץ חיים אם כן אם ברצונכם להזיכר שצדקתי הבה ניכנס שנינו למטבח ונראה מה מתרחש שם, קמו שניהם ונכנסו למטבח ומצאו איך שתי הנשים נרגזות ונרגשות ומוחות דמעה מעיניהן, וכל זאת לאחר דין ודברים קולני ופוגע ולאחר שבעלת הבית הודיעה למבשלת שהיא מפוטרת, הכל כפי שתיאר החפץ חיים קודם לכן, כשראה אותו אדם גדול מה שקרה השתדל כמובן בכל כוחו לשנות את הדבר הוא שילם טבין ותקילין עבור האלמנה כדי שתוכל לחזור למשרתה וכדי שישררו ביניהם השלום.

חומרת הטא הלשון:

נקדים לומר כידוע שפעם שאל הגאון מוילנה את תלמידיו מה המצווה הכי קשה לקיום יש אמרו צום כיפור אחר יאמר שמירת השבת ואחר יאמר שמירת הכשרות ואחר יאמר המין בפסח וכדומה אולם אמר הגאון שמצוות שמחת החג שבעה ימים רצוף הכי קשה. בדומה לכך איזו עבירה הכי חמורה בתורה יש יאמרו רצח ויש יאמרו עבודה זרה ויש יאמרו חילול שבת או כיפור וכדומה אולם התורה וחז"ל מאירים את ענינו שלשון הרב היא העבירה הכי חמורה, ונביא על כך מאמרי חז"ל בחומרת המספר לשון הרע שהוא שקול כנגד שלש עבירות החמורות, אינו רואה השכינה, אין תפילתו מתקבלת, מאבד זכויותיו ועוד: לזאת ביארו לנו חז"ל את חומרת והרס הלשון הרע, **במסכת ערכין דף טו ע"ב תנא דבי רבי ישמעאל כל המספר לשון הרע מגדיל עונות כנגד שלש עבירות, עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים. עוד נאמר בזוהר (ויקרא) פרשת שמיני דף מא ע"ב ר' יוסי פתח ואמר (קהלת ו) כל עמל האדם לפיהו וגו' ומבאר כי כוונת שלמה המלך בהכמתו שכל מה שסובל האדם ועתיד לסבול ולהיענש בגלל הפה של האדם שאינו נזהר בדיבורו. עוד כתב השל"ח שער האותיות אות שי"ן שתיקה: ה. והנה לדיבור של עבירה אין ערך ואין שיעור לעונשו, כאשר האריכו רבותינו ז"ל (פוטח מב א) בארבע כתות שאין מקבלות פני שכינה, כת לצים, כת חנפים, כת שקרים, כת מספרי לשון הרע, וסימן לאלו הכתות – השמ"ל. והוסיף שם באות כב שגם אין תפילתו מתקבלת. עוד יותר חמור שכל המדבר לה"ר מאבד את כל מצוותיו ותורתו בסיפור אחד, ולא רק זאת אלא מקבל את העבירות של אותו שדיבר עליו והיינו לוקה בכפליים, וכך אמר המלאך למרן ה"בית יוסף" זצ"ל וז"ל בספר מגיד מישירים פרשת ויקהל מהדורא קמא וגם בענין הקמות אשר קמו נגדך אין להרהר כי הם לא זיוקוד אלא הועילו, כי מי שאומר לשון הרע על חבירו מנכין לו מזכויותיו ונותנים וכו' הוא אמת ויציב, ואלו הוי ידעי בני נשא דא הוה חדאין בד שמעין דאמרי ביש מנחון, כאלו יהבי לון מתנת כסף או זהב עכ"ל. וכן כתב בספר חובות הלבבות שער ו שער הכניעה פרק ז. עוד כתב החפץ חיים בהלכות לה"ר בהקדמה כמה איסורים יש בסיפור אחד של לה"ר. ועשה הישוב שיש שבעה עשר לאוין וי"ד מצות עשה וגו' ארוזין ס"ה שלושים וארבע. הראת לדעת מה שנאמר בעבירת לשון הרע לא נאמר בשום**

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

עבירה שלוקחים לו את כל זכויותיו ומעבירים לו כל חובות השני ויותר חמור משלושת העבירות החמורות בתורה ביחד ויש בזה מספר לאוין ועשין הכי הרבה ולמרות הכל זו העבירה שהכי הרבה נכשלים בה אפילו צדיקים וחסידים. ובזה נבין את הדברים הבולטים ומיוחדים אצל מצורע שדיבר לה"ר. א. הסמל לחטא לה"ר שנענש דוקא בצרעת שמראה לבן למרות שצבע לבן מסמל טהרה, לרמוז וללמד בני אדם שמקילין ראש לדבר לשון הרע בהיות שנראה להם שבסך הכל הוא מספר את האמת על חברו ואינו משקר ולכן נראה לו שהכל לבן וטהור, ובאה התורה ללמדנו שאותו מראה לבן הוא טמא כי למרות כל האמת שבדבר עוננו גדול מנשאו. ב. גם התורה מצוה לגלח כל שערו כתינוק בן יומו, ללמדנו עד כמה גדול וחמור עוון לה"ר אחד שאין לו אך ורע בכל העבירות של התורה, שמלבד ששקול כנגד ג' העבירות החמורות אלא גם מאבד כל זכויותיו ומקבל כל חובות מי שדיבר עליו, ונמצא שאחרי שסיפר לה"ר הפך להיות ערום וערייה כיום היולדו וכל אשר יגע כל ימיו בעבודת השם בקיום התורה והמצוות נאבדו, לכן התורה מצוה לגלח כל שערו בכדי שיראה כתינוק בן יומו ויתעורר ואחרים יתעוררו להיות זהירים מלה"ר.

הדבר המקודש ביותר בעיני הבורא יתברך אהבת הזולת והחמור שנאת אחים:

טעם הדבר שהתורה כל כך החמירה בלשון הרע, כבר כתב אליהו הנביא בתנא דבי אליהו רבה (איש שלום) פרשה בו כך אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל, בניי, כלום חיסרתי לכם, מה אני מבקש מכם, הא איני מבקש אלא כדי שתהיו אוהבין זה את זה, ותהיו מכבדין זה את זה, וכך כתב רמב"ם הלכות דעות פרק ו' הלכה ג' מצוה על כל אדם לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כגופו, שנאמר ואהבת לרעך כמוך, לפיכך צריך לספר בשבחו, ולחום על ממונו, כאשר הוא חס על ממונו עצמו ורוצה בכבוד עצמו, והמתכבד בקלון חברו אין לו חלק לעולם הבא. ולזאת התורה החמירה דוקא בעון זה להושיבו מהוין למחנה בבדידות וטמא וטמא יקרא שלא ישבו בחברתו, כיון שכל סיפור לה"ר יוצר שנאת אחים ומפריד הלבבות נגד תכלית עבודת האדם שכלל ישראל נשמה וגוף אחד ואין שלימות בלי אחדות הכלל, וכאשר עושה פירוד בין ישראל גורם לפגום את כלל ישראל, וכמבואר בירושלמי (וילנא) מסכת נדרים פרק ט' ה"ד כתיב לא תקום ולא תטור את בני עמך. וכי אדם שחתך את ידו בסכין יקום ויחתוך את ידו שחתכה, בדומה לכך ינהג בחברו כגופו [ויקרא יט יח] ואהבת לרעך כמוך. רבי עקיבה אומר זהו כלל גדול בתורה. ללמדנו שכל קיום התורה תלוי באהבת ישראל ושנאת אחים העבירה הכי חמורה, לכן נענש לשבת לבדו ולהרגיש עד כמה קשה הפירוד והבדידות.

קרבת המצורע לרמוז על שני חלקי הדיבור הטוב והרע:

ובזה נבוא לביאור קרבן המצורע שהנה מבואר במסכת ערכין דף טז ע"ב אמר רבי יהודה בן לוי, מה נשתנה מצורע שאמרה תורה: יביא שתי ציפרים לטהרתו? אמר הקדוש ברוך הוא: הוא עושה מעשה פטיט, לפיכך אמרה תורה: יביא קרבן פטיט. וכן במדרשי חז"ל והובא ברש"י ויקרא (פרשת מצורע) פרק יד פסוק ד' לפי שהנגעים באין על לשון הרע, שהוא מעשה פטומי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו צפרים, שמפטמין תמיד בצפצוף קול: מבואר הסבר הקרבן של המצורע הוא מפני אופיו שהוא דברן ועל ידי זה נכשל בדבריו ולזאת יביא קרבן ציפורים שתמיד מצפצפים לרמוז לו על תכונתו, אף גם זאת יובן שמביא שני ציפורים ואחת שוחטים והשניה שולחים בכדי לרמוז לאדם שאמנם מעלת האדם שהוא הנבחר בארבע יסודות הבריאה בא לידי ביטוי בכוח הדיבור שניתן לאדם עד אשר מכונה כשם המדבר, וכדכתיב ויפה רוח באפיו כותב התרגום רוח ממללא שזה כוח הדיבור, אך למרות זאת כוח הדיבור נחלק לשניים יש החלק החיובי והרצוי והנצרך לאדם ויש את החלק השלילי או המיותר, והתורה מרמזת לאדם את הדרך אשר ילך וידע לנצל נכון את דיבורו לטובה ולא לרעה, ולזאת מביא שני צפורים כמבואר במושב זקנים ויקרא (פרשת מצורע) פרק יד פסוק ד' פי' הר"א מגרמיזא שתי צפורים רמוז ליצר טוב וליצר הרע, ומראה לך הכתוב בקרבנו היאך יעשה וימשול בשתי יצריו. ושחט את הצפור האחת. ימית את יצר הרע. וכן מבאר תלמיד מרן הב"י בשפתי כהן ויקרא פרשת מצורע ד"ה [יד, ד] שתי צפרים. רמוז לפי שהאדם מורכב משני יצרים יצר הטוב ויצר הרע ובסיבת יצר הרע בא לו הצרעת, לזה וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת הידועה שהוא היצר הרע. אבל צפור החיה שבא לו החיות מצדה, זו יקה אותה. ללמדנו שהציפור השחטה מלמדת שיש את החלק של הדיבור השלילי שצריך לשחוט שהוא החלק של הסור מרע, ואכן מקור לכל חטא וכישלון הוא מידת הדברנות וכבר אמר שלמה המלך בחכמתו משלי פרק י' פסוק י' (יט) בְּרַב דְּבָרִים לֹא יִחְדַּלְפֶּשַׁע וְחֵשֶׁן שְׁפָתָיו מִשְׁפִּיל: ויש להוסיף לבאר לכך צריך לטבול את הציפור החיה בדם השחטה לפני שמשלח אותה בכדי להשאיר תזכורת מה הסוף של הפטמט השלילית ששחטו אותה. ובזמננו המדיה הפכה לפה של האדם כל דבר שרוצים להפיץ ביד כל אחד להעלות ולפרסם בכל העולם כל אשר עולה על רוחו, ואם פעם בכדי לפרסם הדברים היה צריך להסתובב מאדם לאדם הרי בזמננו הוכפלה אלפי פעמים וברגע כממירה יכול להפיץ לאלפים ורבבות כל רכילות ולשון הרע והוצאת שם רע ולעשות נזקים בלתי הפיכים עד כמה הכלים האלו מסוכנים אם לא יודעים להיות זהירים ושקולים ומתונים.

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

קצבת הדיבור לאדם:

זאת ועוד הממעט בדיבור זוכה לאריכות ימים, כמו שאמר שלמה המלך משלי פרק י פסוק כז) **יִרְאֵת יִקְנֶן תּוֹסִיף יָמִים וְשָׁנֹת רְשָׁעִים תִּקְצְרֶנָּה: וכתב לבאר הבן איש חי ידוע שדיבור האדם הוא קצוב לו מן השמים כמה וכמה דיבור יוציא מפיו ואם ידבר דברים בטלים הרבה נמצא משלים הקצוב לו במהרה ויתבטל מן העולם כי אין לו דבור עוד כדי שיחיה עוד, משא"כ אם יעסוק בתורה הנה הדיבור שלו שמוציא בתורה אינו בכלל הקצבה ומרויח שנשמר מדברים בטלים ונמצא שצריך לחיות עוד יותר עד שישלים הקצבה של הדיבור. וזה שאמר יראת ה' תוסיף ימים כדי להשלים הקצוב, אך שנות רשעים תקצרנה כי מדברים דברים בטלים ומשלימים הקצוב להם במהרה ואז לא ישאר להם חיות מאחר שהשלימו הדיבור. נודע מה שכתבו הקדמונים **בספה"ק דרך פקודיך מצוה ל"ה ל"ד חלק הדיבור ג.** קבלנו מרבנותינו כי סך דיבוריו של אדם קצוב לו מיום היוולדו כמה דיבורים ידבר בימיו וכאשר האדם מסיים לדבר את סך הדיבורים שנקצב לו אז בא יומו ונשמתו עולה למעלה וזה הרמז **בכתוב שיר השירים ה-ו נפשי יצאה בדברו שע"י כל דיבור ודיבור שהאדם מוציא מפיו יוצא גם חלק מנפשו וממקרב יום מותו ע"כ.****

השם יתברך קורע את האחוה ברציחת אחים ואחיות:

אחר הדברים האלה הבא נתבונן באסונות הקשות והקורעות כל לב יהודי מדוע ולמה השם יתברך מדבר אלינו בשפה כזו קשה של רציחת אחים קריעת אחים קטנים גדולים בנים ובנות בבת אחת נגמרה אותה אחווה של אותן אחים, ונראה שהשם יתברך תובע מאיתנו הכי צד קיימת הפלגנות והקרע בעם ישראל הרי אחים אנחנו איך יתכן שהמצב החברתי הדרדר עד כדי כך של שנאת אחים תהומית בשביל הפוליטיקה להפגין לבזבז את הזמן ולהציק לכלל ולאיים ברצח ולשדר לעולם שעם ישראל יש בו הרס וחורבן, הרי אנחנו העם הנבחר עם בודד ושונה מכל העולם שבזמן שיש צרה וגזירה קשה על יהודי לא בודקים לאיזה מפלגה או עדה ומה מעמדו אלא הדבר מצער כל לב יהודי כי אחים אנחנו ואיך יתכן שמלבים את הלהבות לעורר שנאת אחים ולהרוס את ארץ ישראל ואת הכלכלה ואת הביטחון והכל בשם הצדק, וכיון שקורעים את כל האחוה הקב"ה מעניש ברציחת אחים להראות לנו שאנחנו לא מתייחסים אחד לשני כאחים אולי נתעורר לזכור שכולם נשמה אחת וגוף אחד ועם אחד כולנו בני איש אחד נחנו ומאז ומתמיד עם ישראל מאוחד.

מוסר השכל:

עלה בידנו ללמוד להבין ולהשכיל שאמנם מעלת האדם הוא על ידי כוח הדיבור אך מצד שני אם כל הטאת הוא דיבורו של האדם כאשר כבר אמר שלמה המלך בחוכמתו ברוב דברים לא יחדל פשע, מאחר ומרבה לדבר בהכרה הדבר יביא את האדם לדבר גם דברים אסורים וגם יכשל בלשונו, זאת ועוד שחברה תקינה קיומה רק כאשר האדם יודע לשלוט על לשונו ודיבורו, וייצר סביבה סטריילית הנקווה מכל רבב ובדל של שנאת אחים, חברה שנעים לחיות בקרבה ולהיות חלק ממנה, ובזה מתבטא כל גדולת האדם כפי שליטתו על דיבורו, וכמאמר שלמה המלך במשלי פרק כז (כא) **מִצְרַף לְפִסֵּף וְכוֹר לְזָהָב וְאִישׁ לְפִי מְהַלְלוֹ: ואותה פרה הקדושה של תרבות המערב שהחידירו בשם הדמוקרטיה וחופש הדיבור אינו אלא חורבן והרס החברה והיי האדם, כי כל סיפור ולו הקטן ביותר יכול להמיט אסון וחורבן רוחני וגשמי לו ולאחרים, וכאשר אמר שלמה המלך במשלי פרק כא (כג) **שִׁמְרֵן פִּי וּלְשׁוֹנְךָ שִׁמְרֵן מִצְרֹת נַפְשׁוֹ: וגם בתוכנו חייב להיות הערך העליון אהבת הזולת מעל כל מצדקי בשם התורה ואשרי שפועל ועושה כל אשר לאל ידו לעשות למען תיקון החברה ואהבת ישראל שזוכה בכך בזה ובכא, ויותר מכך דברי המקובלים שנפשו תלויה בדיבורו וכל דיבור הוא חלק מנשמתו כך שגם דיבורו יש לו קצבה וכל מילה מיותרת מקצרת את חייו כדברי שלמה המלך נפשי יצאה בדברו, ואפילו מילה אחת מיותרת צריך האדם לתת את דעתו להימנע כשאפשר, והמוזהר והנזהר על ידי זה זוכה לאורך ימים ושנים וגם תפילתו מתקבלת ויושפע שפע רב אמן.****

החותם בברכת שבת שלום ומבורך
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד